

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 22 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 2:00 go dtí 4:00

Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A hAON
- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A DÓ
- CEIST **AMHÁIN** AS AONAD A TRÍ

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 40 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1. COINCHEAP DE DHIA

Freagair a) agus b).

- a) *Sa ré ársa bhain daoine úsáid as miotais chun a gcreidimh reiligiúnacha a chur in iúl.*

Tabhair breac-chuntas ar an scéal atá curtha i láthair i miotas **amháin** dá leithéid a bhaineann le daoine a mhair sa ré ársa. (20 marc)

(Foinse: In oiriúint ón www.zillow.com)

- b) Scrúdaigh an tuiscint atá ann faoi Dhia/na déithe/neach diaga atá le feiceáil i miotas **amháin** ón ré ársa. (20 marc)

CEIST 2. CUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

- a) *Samhlaigh go bhfuil Arastatal beo inniu agus físeán á dhéanamh aige lena chuid smaointe a chur in iúl.*

Bunaithe ar an eolas atá agat faoi smaointeoireacht Arastatail, tabhair breac-chuntas ar smaoineamh **amháin** a d'fhéadfadh sé a chur i láthair do daoine inniu. (20 marc)

- b) Mínigh conas a d'fhéadfadh aon **cheann amháin** de smaointe Arastatail a bheith ábhartha do shaol daoine inniu. (20 marc)

CEIST 3. AN FHREAGAIRT AR CHUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

(Foinse: www.paulocoeelhoblog.com)

- a) Déan cur síos ar shampla **amháin** den chaoi ar féidir spéis sa spioradáltacht a fheiceáil i saol daoine inniu. (20 marc)
- b) Mínigh cúis **amháin** a bhfágann an bealach a maireann roinnt daoine i sochaí an lae inniu gur deacair dóibh brí na beatha a chuardach. (20 marc)

AONAD A DÓ

(160 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: BUNÚS AGUS CUR IN IÚL COMHAIMSEARTHA

Freagair a), b) agus c).

- a) Tabhair breac-chuntas ar an tuiscint ar Íosa a chuirtear in iúl inniu i sampla de cheann **amháin** díobh seo: ● EALAÍN ● SCANNÁNAÍOCHT ● LITRÍOCHT ● CEOL (20 marc)
- b) Mínigh cén fáth a bhfuil an tuiscint ar Íosa ar thug tú breac-chuntas uirthi i *gcuid a)* thuas ábhartha do Chríostaithe inniu. (30 marc)
- c) Scrúdaigh conas atá fianaise reiligiúnach nó shaolta faoi Íosa Nazórach curtha ar fáil i scríbhinní **beirt** díobh seo thíos:
- SOISCÉALAÍ – MATHA NÓ MARCAS NÓ LÚCÁS NÓ EOIN ● JOSEPHUS
● PLINIAS ÓG ● NAOMH PÓL ● TACATAS (30 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a), b) agus c).

- a) Déan cur síos ar an tslí a ndéanann baill de cheann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda seo féile reiligiúnach a cheiliúradh:
◆ AN BÚDACHAS ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tIOSLAMACHAS (20 marc)
- b) Cuir an ceiliúradh ar an bhféile reiligiúnach a ndéantar cur síos uirthi i *gcuid a)* thuas i gcomparáid leis an tslí a ndéantar féile reiligiúnach a cheiliúradh sa Chríostaíocht nó sa Ghiúdachas. (30 marc)
- c) Roghnaigh reiligiún domhanda **amháin** as *Liosta A* agus reiligiún domhanda **amháin** as *Liosta B* thíos:
Liosta A: ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN GIÚDACHAS
Liosta B: ◆ AN BÚDACHAS ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tIOSLAMACHAS
Cuir i gcomparáid lena chéile an tslí a n-eagraítear creidimhigh in Éirinn inniu laistigh de gach ceann de na reiligiúin dhomhanda a roghnaigh tú thuas. (30 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a), b) agus c).

- a) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thréith a chaithfidh a bheith ag duine ionas gur féidir leo cinntí aibí morálta a dhéanamh. (20 marc)
- b) Déan cur síos ar shampla **amháin** den chaoi a bhféadfadh duine a choinsias a oiliúint ar shaincheist mhorálta trí theagasc mór-reiligiún domhanda a chur san áireamh. (30 marc)
- c) Próifíligh a mbíonn i gceist le céim **amháin** de na céimeanna d'fhorbairt mhorálta a dtéann duine tríothu ó aois pháiste go haois duine fásta, atá curtha chun cinn i dteoiric a ndearna tú staidéar uirthi. (30 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT CEANN **AMHÁIN** DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Freagair a) agus b) i. nó ii. nó iii. nó iv.

- a) Rianaigh an ceangal idir an tuiscint ar Dhia/na déithe/an tarchéimnitheach agus an ról a bhíonn ag fir agus mná i gceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:
◆ AN BÚDACHAS	◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT	◆ AN HIONDÚCHAS
◆ AN TIOSLAMAHCAS	◆ AN GIÚDACHAS	
- (40 marc)
- b) i. Tabhair breac-chuntas ar an tslí ina raibh ról ag fear **nó** ag bean **amháin**, a n-insítear a scéal sna scríoptúir Eabhraise, i stair Shlánú na nEabhrach. (40 marc)
- nó**
- ii. Déan cur síos ar na ról a bhí ag fir agus ag mná i bpobal Luath-Chríostaí **amháin** atá léirithe i nGníomhartha na nAspal **nó** i Litreacha Naomh Pól. (40 marc)
- nó**
- iii. Scrúdaigh an tslí a dtéann an chaoi a léirítear Muire, máthair Íosa, sna Soiscéil i bhfeidhm ar na ról a bhíonn ag fir agus ag mná i sainchreideamh Críostaí **amháin** inniu. (40 marc)
- nó**
- iv. Déan cur síos ar an gcaoi ar cuireadh cumhachtú **nó** saoirse d'fhir agus do mhná chun cinn i sainchreideamh Críostaí **amháin** sa lá atá inniu ann. (40 marc)

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS DIAGA

Freagair a) agus b).

(Foinse: In oiriúint ón www.Bible.ca)

- a) ● SOISCÉAL MHATHA ● SOISCÉAL MHARCAIS
● SOISCÉAL LÚCÁIS ● SOISCÉAL EOIN
- Tabhair breac-chuntas ar a raibh i gceist sna céimeanna béil agus scríofa i bhforbairt ceann **amháin** de na Soiscéil thuas. (40 marc)
- b) Mínigh conas a d'imir fionnachtain seandálaíochta **amháin** tionchar ar an tuiscint ar an mBíobla sa lá atá inniu ann. (40 marc)

ROINN I REILIGIÚN: TAITHÍ NA hÉIREANN

Freagair a) agus b).

- a) Déan cur síos ar **dhá** threocht atá le feiceáil i bpatrún an chreidimh agus an chleachtais reiligiúnaigh in Éirinn an lae inniu. (40 marc)
- b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shlí a raibh ról ag ionchultúrú i bhforbairt na Críostaíochta in Éirinn in aimsir Naomh Pádraig. (40 marc)

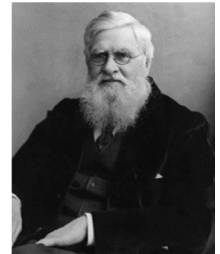
(Foinse: In oiriúint ón Softkey Multimedia Inc.)

Freagair a) agus b).

- a) Próifíligh an tuiscint ar chruthú an domhain/an dúlra atá le fáil i mór-reiligiún domhanda **amháin** a ndearna tú staidéar air. (30 marc)

- b) i. Tabhair breac-chuntas ar cheann **amháin** de na príomhsmaointe faoin éabhlóid a chuir Charles Darwin chun cinn. (20 marc)

- ii. Déan cur síos ar conas a d'fhreagair na baill de mhór-reiligiún domhanda **amháin** ag an am, do na smaointe a chuir Darwin chun cinn faoin éabhlóid. (30 marc)

(Foinse: www.nalanda.org)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán